

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาเรื่อง “การศึกษาเปรียบเทียบการเล่าเรื่องและสื่อความหมายในมิวสิกวิดีโอเพลงลูกทุ่งยุคคลาสสิกกับยุคร่วมสมัย” เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อศึกษาเปรียบเทียบรูปแบบการนำเสนอ วิธีการเล่าเรื่อง การสื่อความหมาย และอุดมการณ์ที่ปรากฏในมิวสิกวิดีโอเพลงลูกทุ่งยุคคลาสสิกกับยุคร่วมสมัย

3.1 ประชากรในการศึกษา

มิวสิกวิดีโอเพลงลูกทุ่งยุคคลาสสิกของศิลปิน พุ่มพวง ดวงจันทร์, สุนารี ราชสีมา, ศิรินทรา นิยากร, สายัณห์ สัญญา, ยอดรัก สลักใจ และเสรี รุ่งสว่าง ซึ่งเป็นผลงานมิวสิกวิดีโอเพลงลูกทุ่งที่ผลิตเผยแพร่ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2528 ถึง พ.ศ. 2542 และมิวสิกวิดีโอเพลงลูกทุ่งยุคร่วมสมัยของศิลปิน กระแต อาร์สยาม, ต่าย อรทัย, หญิงลิ ศรีจุมพล, กุ้ง สุทธิราช อาร์สยาม, ไข่ พงศธร, ต๊กแตน ชลดา, ไมค์ ภิรมย์พร, จ๊ะ อาร์สยาม และไบเตย อาร์สยาม ซึ่งเป็นผลงานมิวสิกวิดีโอเพลงลูกทุ่งที่ผลิตเผยแพร่ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2543 ถึง พ.ศ. 2557

3.2 กลุ่มตัวอย่างในการศึกษา

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาในยุคคลาสสิก เลือกศิลปินที่ได้รับรางวัลพระราชทานกึ่งศตวรรษเพลงลูกทุ่งไทยและหรือศิลปินที่ได้รับการจัดอันดับความนิยมจากเว็บไซต์มิวสิกเอ็มไทย (www.music.mthai.com) โดยเลือกศึกษาเฉพาะมิวสิกวิดีโอเพลงที่มียอดผู้เข้าชมผ่านเว็บไซต์ยูทูป สูงที่สุดรวมทั้งสิ้น 10 มิวสิกวิดีโอเพลง

ตารางที่ 3.1 ตารางแสดงกลุ่มตัวกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา

มิวสิกวิดีโอเพลง	ศิลปิน	ข้อมูลประกอบ
1. ทหารอากาศขาดรัก	ยอดรัก สลักใจ	เพลงเก่ายอดนิยมจากการจัดอันดับของ เว็บไซต์มิวสิกเอ็มไทย และมียอดผู้เข้าชมผ่านเว็บไซต์ยูทูป 861,836 ครั้ง เมื่อวันที่ 1 พ.ค. 2558
2. บัวตุมบัวบาน	สายัณห์ สัญญา	เพลงเก่ายอดนิยมจากการจัดอันดับของ เว็บไซต์มิวสิกเอ็มไทย และมียอดผู้เข้าชมผ่านเว็บไซต์ยูทูป 774,390 ครั้ง เมื่อวันที่ 1 พ.ค. 2558
3. สุดท้ายที่กรุงเทพ	สุนารี ราชสีมา	เพลงที่ได้รับรางวัลพระราชทานกึ่ง ศตวรรษเพลงลูกทุ่งไทยในปี 2534 และมียอดผู้เข้าชมผ่านเว็บไซต์ยูทูป 743,516 ครั้ง เมื่อวันที่ 1 พ.ค. 2558
4. กราบเท้าย่าโม	สุนารี ราชสีมา	เพลงที่ได้รับรางวัลพระราชทานกึ่ง ศตวรรษเพลงลูกทุ่งไทยในปี 2532 และมียอดผู้เข้าชมผ่านเว็บไซต์ยูทูป 632,104 ครั้ง เมื่อวันที่ 1 พ.ค. 2558
5. ไก่จ๋า	สายัณห์ สัญญา	เพลงเก่ายอดนิยมจากการจัดอันดับของ เว็บไซต์มิวสิกเอ็มไทย และมียอดผู้เข้าชมผ่านเว็บไซต์ยูทูป 354,271 ครั้ง เมื่อวันที่ 1 พ.ค. 2558
6. เทพธิดาฟ้าชั้น	เสรี รุ่งสว่าง	เพลงเก่ายอดนิยมจากการจัดอันดับของ เว็บไซต์มิวสิกเอ็มไทย และมียอดผู้เข้าชมผ่านเว็บไซต์ยูทูป 301,245 ครั้ง เมื่อวันที่ 1 พ.ค. 2558

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

มิวสิกวิดีโอเพลง	ศิลปิน	ข้อมูลประกอบ
7. สยามเมืองยิ้ม	พุ่มพวง ดวงจันทร์	เพลงที่ได้รับรางวัลพระราชทานกึ่งศตวรรษเพลงลูกทุ่งไทยในปี 2534 และมียอดผู้เข้าชมผ่านเว็บไซต์ยูทูป 223,975 ครั้ง เมื่อวันที่ 1 พ.ค. 2558
8. ออยากฟังข้า	ศรินทรา นิยากร	เพลงเก่ายอดนิยมจากการจัดอันดับของเว็บไซต์มิวสิกเอ็มไทย และมียอดผู้เข้าชมผ่านเว็บไซต์ยูทูป 175,588 ครั้ง เมื่อวันที่ 1 พ.ค. 2558
9. จะขอกรีบขอ	ศรินทรา นิยากร	เพลงที่ได้รับรางวัลพระราชทานกึ่งศตวรรษเพลงลูกทุ่งไทยในปี 2534 และมียอดผู้เข้าชมผ่านเว็บไซต์ยูทูป 115,106 ครั้ง เมื่อวันที่ 1 พ.ค. 2558
10. อ้อหื้อหล่อจ้ง	พุ่มพวง ดวงจันทร์	เพลงเก่ายอดนิยมจากการจัดอันดับของเว็บไซต์มิวสิกเอ็มไทย และมียอดผู้เข้าชมผ่านเว็บไซต์ยูทูป 74,324 ครั้ง เมื่อวันที่ 1 พ.ค. 2558

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาในยุคร่วมสมัย เลือกศิลปินที่ได้รับรางวัลเพลงยอดเยี่ยมจากสถาบันรางวัลมัลย์ทอง หรือรางวัลมิวสิกวิดีโอดีเด่นจากสถาบันรางวัลโทรทัศน์ทองคำ หรือรางวัลศิลปินและเพลงยอดเยี่ยมจากสถาบันรางวัลมหานครอวอร์ดส หรือรางวัล Intensive Watch Music Chart เพลงที่เปิดมากที่สุดในวิทยุ หรือรางวัลสตาร์เอนเตอร์เทนเมนต์อวอร์ดส หรือที่ได้รับ การจัดอันดับความนิยมจากเว็บไซต์มิวสิกเอ็มไทย (www.music.mthai.com) โดยเลือกศึกษาเฉพาะมิวสิกวิดีโอเพลงที่มียอดผู้เข้าชมผ่านเว็บไซต์ยูทูปสูงที่สุดรวมทั้งสิ้น 10 มิวสิกวิดีโอเพลง

ตารางที่ 3.2 ตารางแสดงกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา

มิวสิกวิดีโอเพลง	ศิลปิน	ข้อมูลประกอบ
1. ขอใจเธอแลกเบอร์โทร	หญิงลี ศรีจุมพล	รางวัล มหานครอวอร์ดส ปี 2556 สาขา นักร้องลูกทุ่งหญิงยอดนิยม และมียอดผู้เข้าชมผ่านเว็บไซต์ยูทูป 153,713,096 ครั้ง เมื่อวันที่ 1 พ.ค. 2558
2. คี๊ด	กระแต อาร์สยาม	รางวัล Intensive Watch Music Chart เพลงที่เปิดมากที่สุดทางวิทยุประจำเดือนสิงหาคม 2556 และมียอดผู้เข้าชมผ่านเว็บไซต์ยูทูป 51,481,424 ครั้ง เมื่อวันที่ 1 พ.ค. 2558
3. โป๊(ใจมันเปรี้ยว)	ไบเตย อาร์สยาม	เพลงฮิตยอดนิยมปี 2557 จากการจัดอันดับของเว็บไซต์มิวสิกเอ็มไทย และมียอดผู้เข้าชมผ่านเว็บไซต์ยูทูป 45,264,216 ครั้ง เมื่อวันที่ 1 พ.ค. 2558
4. เห็นนางเงียบๆฟาดเรียบนะคะ	จ๊ะ อาร์สยาม	เพลงฮิตยอดนิยมปี 2557 จากการจัดอันดับของเว็บไซต์มิวสิกเอ็มไทย และมียอดผู้เข้าชมผ่านเว็บไซต์ยูทูป 39,825,376 ครั้ง เมื่อวันที่ 1 พ.ค. 2558
5. ฟันใจหน่อยได้ไหม	ไฝ่ พงศธร	รางวัล มหานครอวอร์ดส ปี 2556 สาขา นักร้องลูกทุ่งชายยอดนิยม และมียอดผู้เข้าชมผ่านเว็บไซต์ยูทูป 16,000,000 ครั้ง เมื่อวันที่ 1 พ.ค. 2558
6. รักจรรยา	ก๊วย สุทธิราช อาร์สยาม	ได้รับรางวัลศิลปินดีเด่นจากมหานครอวอร์ดสครั้งที่ 11 และมียอดผู้เข้าชมผ่านเว็บไซต์ยูทูป 4,829,090 ครั้ง เมื่อวันที่ 1 พ.ค. 2558

ตารางที่ 3.2 (ต่อ)

มิวสิกวิดีโอเพลง	ศิลปิน	ข้อมูลประกอบ
7. ไม่ใช่แฟนทำแทนไม่ได้	ต๊ากแตน ชลดา	รางวัลมหานครอวอร์ดส์ปี 2550 สาขานักร้องลูกทุ่งหญิงยอดนิยม และมียอดผู้เข้าชมผ่านเว็บไซต์ยูทูป 1,158,153 ครั้ง เมื่อวันที่ 1 พ.ค. 2558
8. เปิดใจสาวเต	กระแต อาร์สยาม	รางวัลสตาร์เอนเตอร์เทนเมนต์อวอร์ดส สาขานักร้องลูกทุ่งหน้าใหม่ยอดนิยม และ มียอดผู้เข้าชมผ่านเว็บไซต์ยูทูป 238,615 ครั้งเมื่อวันที่ 1 พ.ค. 2558
9. มือได้ลืกลีคี่สอด	ต่าย อรทัย	รางวัลโทรทัศน์ทองคำครั้งที่ 25 ปี 2553 สาขามิวสิกวิดีโอเพลง ลูกทุ่งดีเด่น และมียอดผู้เข้าชมผ่าน เว็บไซต์ยูทูป 189,457 ครั้ง เมื่อวันที่ 1 พ.ค. 2558
10. ด้วยแรงแห่งรัก	ไมค์ ภิรมย์พร	รางวัลมาลัยทองคำครั้งที่ 3 ปี 2545 สาขาเพลงยอดเยี่ยม และมียอดผู้เข้าชมผ่านเว็บไซต์ยูทูป 162,267 ครั้ง เมื่อวันที่ 1 พ.ค. 2558

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการศึกษาเปรียบเทียบการเล่าเรื่องและสื่อความหมายในมิวสิกวิดีโอเพลงลูกทุ่งยุคคลาสสิกกับยุคร่วมสมัย มีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษารวบรวมข้อมูล

1.1 ข้อมูลเอกสาร เช่น วิทยานิพนธ์ บทความ ประวัติความเป็นมา ลักษณะต่างๆเกี่ยวกับเพลง มิวสิกวิดีโอเพลงลูกทุ่ง และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างๆ

1.2 ข้อมูลจากเว็บไซต์ เช่น ประวัติความเป็นมา ต้นกำเนิดและผลงานมิวสิกวิดีโอที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

2. สร้างเครื่องมือในการวิเคราะห์มิวสิกวิดีโอเพลงลูกทุ่ง

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบการเล่าเรื่องและสื่อความหมายในมิวสิกวิดีโอเพลงลูกทุ่งยุคคลาสสิกกับยุคร่วมสมัย
 - 3.1 เปรียบเทียบรูปแบบการนำเสนอและวิธีการเล่าเรื่องในมิวสิกวิดีโอเพลงลูกทุ่งยุคคลาสสิกและยุคร่วมสมัย
 - 3.2 เปรียบเทียบเนื้อหาในการสื่อความหมายของมิวสิกวิดีโอเพลงลูกทุ่งยุคคลาสสิกกับยุคร่วมสมัย
 - 3.3 เปรียบเทียบอุดมการณ์ที่ปรากฏในมิวสิกวิดีโอเพลงลูกทุ่งยุคคลาสสิกกับยุคร่วมสมัย
4. ตรวจสอบผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการเล่าเรื่องและสื่อความหมายในมิวสิกวิดีโอเพลงลูกทุ่งยุคคลาสสิกกับยุคร่วมสมัย
5. สรุปผลการศึกษา และอภิปรายผล
6. ข้อเสนอแนะ

3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบวิเคราะห์ข้อมูล ใช้ในการบันทึกวิเคราะห์เปรียบเทียบรูปแบบการนำเสนอ วิธีการเล่าเรื่อง การสื่อความหมาย และอุดมการณ์ในมิวสิกวิดีโอเพลงลูกทุ่งยุคคลาสสิกกับยุคร่วมสมัย โดยใช้กรอบแนวคิดเป็นตัวกำหนด ดังนี้

แบบวิเคราะห์ข้อมูลมิวสิกวิดีโอเพลง

1

ข้อมูลทั่วไป

มิวสิกวิดีโอเพลงยุค.....

ชื่อมิวสิกวิดีโอเพลง.....

ชื่อศิลปิน.....

รางวัลที่ได้รับ.....

ยอดผู้เข้าชมมิวสิกวิดีโอผ่านเว็บไซต์ยูทูป.....

1. การศึกษารูปแบบการนำเสนอ

จงวงกลมหมายเลขที่ตรงกับรูปแบบการนำเสนอที่พบ

1.1 การแสดงเป็นหลัก(ร้อง)

1.2 การสื่อความหมายเป็นหลัก(เรื่อง)

1.3 การแสดงและการสื่อความหมายผสมกัน

1.4 การนำเสนอเรื่องราวที่ไม่มีความสอดคล้องกับเพลงเป็นหลัก

จงอธิบายรูปแบบการนำเสนอที่พบ

.....

.....

.....

.....

ภาพที่ 3.1 ภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์มิวสิกวิดีโอเพลง

แบบวิเคราะห์ข้อมูลมิวสิกวิดีโอเพลง

2

2. การศึกษาการเล่าเรื่อง

จงอธิบายมิวสิกวิดีโอเพลงตามองค์ประกอบการเล่าเรื่องดังนี้

2.1 ลักษณะของโครงเรื่อง

.....

.....

.....

2.2 ลักษณะของแก่นเรื่อง

.....

.....

2.3 ลักษณะของตัวละคร

.....

.....

2.4 ลักษณะของความขัดแย้ง

.....

.....

ภาพที่ 3.1 (ต่อ)

แบบวิเคราะห์ข้อมูลมิวสิกวิดีโอเพลง

3

2. การศึกษาการเล่าเรื่อง(ต่อ)

จงอธิบายมิวสิกวิดีโอเพลงตามองค์ประกอบการเล่าเรื่องดังนี้

2.5 ลักษณะของฉาก

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2.6 ลักษณะของมุมมองการเล่าเรื่อง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ภาพที่ 3.1 (ต่อ)

แบบวิเคราะห์ข้อมูลมิวสิกวิดีโอเพลง

3. การศึกษาการสื่อความหมายในมิวสิกวิดีโอเพลง(ต่อ)

จงอธิบายการสื่อความหมายที่พบตามประเด็นดังต่อไปนี้

3.3 ลักษณะการแต่งกายของศิลปินกับการสื่อความหมาย

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3.4 จงแสดงรูปสัญลักษณ์ ความหมายโดยตรงและอธิบายความหมายแฝงของรูปสัญลักษณ์ที่พบ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ภาพที่ 3.1 (ต่อ)

แบบวิเคราะห์ข้อมูลมิวสิกวิดีโอเพลง

6

4. การศึกษาอุดมการณ์ที่ปรากฏในมิวสิกวิดีโอเพลงลูกทุ่ง

จงอธิบายอุดมการณ์ที่สะท้อนผ่านรูปแบบการนำเสนอ การเล่าเรื่อง และการสื่อ
ความหมายในมิวสิกวิดีโอเพลงดังนี้

4.1 จงวงกลมหมายเลขที่ตรงกับอุดมการณ์ที่พบ และอธิบาย

1. เงินทอง ความร่ำรวย

.....

2. อำนาจ ทุน

.....

3. การเคารพผู้อาวุโส

.....

4. ความสนุกสนาน ร่าเริง

.....

5. ความหรุหระ มีหน้ามีตา

.....

6. ความเชื่อ

.....

ภาพที่ 3.1 (ต่อ)

แบบวิเคราะห์ข้อมูลมิวสิกวิดีโอเพลง

7

5. การศึกษาอุดมการณ์ที่ปรากฏในมิวสิกวิดีโอเพลงลูกทุ่ง(ต่อ)

จงอธิบายอุดมการณ์ที่สะท้อนผ่านรูปแบบการนำเสนอ การเล่าเรื่อง และการสื่อ
ความหมายในมิวสิกวิดีโอเพลงดังนี้

4.1 จงวงกลมหมายเลขที่ตรงกับอุดมการณ์ที่พบ และอธิบาย

7. นิยมเทคโนโลยี

.....

8. ความรัก และซิงรักหักสวาท

.....

9. อื่นๆ

.....

ภาพที่ 3.1 (ต่อ)

3.5 การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้ศึกษาได้นำเครื่องมือที่จะใช้ในการวิเคราะห์เปรียบเทียบการเล่าเรื่องและการสื่อความหมายในมิวสิกวิดีโอเพลงลูกทุ่งยุคคลาสสิกกับยุคร่วมสมัย ให้นักวิชาการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือก่อนที่จะนำไปใช้วิเคราะห์ประเด็นต่างๆ ซึ่งได้แก่ รูปแบบการนำเสนอ วิธีการเล่าเรื่อง การสื่อความหมาย และอุดมการณ์ที่ปรากฏในมิวสิกวิดีโอเพลงลูกทุ่งยุคคลาสสิกกับยุคร่วมสมัย

3.6 ระยะเวลาในการศึกษา

ขั้นตอนการดำเนินงาน	เดือนปี					
	ก.ค. ถึง ก.ย. 2557	ต.ค. ถึง ธ.ค. 2557	ม.ค. ถึง มี.ค. 2558	เม.ย. ถึง มิ.ย. 2558	ก.ค. ถึง ก.ย. 2558	ต.ค. ถึง พ.ย. 2558
1. พัฒนาเค้าโครงวิจัย				→		
2. ก้าวหน้าวิทยานิพนธ์ 1				→	→	
3. ก้าวหน้าวิทยานิพนธ์ 2					→	→
4. นำเสนอผลการวิจัย						→

3.7 การวิเคราะห์และการนำเสนอข้อมูล

วิเคราะห์เปรียบเทียบการเล่าเรื่องและสื่อความหมายในมิวสิกวิดีโอเพลงลูกทุ่งยุคคลาสสิกกับยุคร่วมสมัย เพื่อศึกษาเปรียบเทียบรูปแบบการนำเสนอ วิธีการเล่าเรื่อง การสื่อความหมาย และอุดมการณ์ โดยใช้กรอบแนวคิดเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างๆ มาประกอบการศึกษาวิเคราะห์ผลการศึกษาในครั้งนี้ จากนั้นนำเสนอข้อมูลเชิงพรรณนา แสดงผลการศึกษารูปผลการศึกษา และอภิปรายผลการศึกษา พร้อมนำเสนอข้อเสนอแนะต่อไป